

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 9

ČJ903 ŘEŠENÍ

Test je předmětem autorských práv www.dostansenagympl.cz

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je **uveden na záznamovém archu**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.
- **Odpovědi píše do záznamového archu**. Při zápisu použijte modře nebo černě píšící propisovací tužku, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**. Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení**.

Pokyny k úlohám s nabídkou odpovědí

- U všech úloh/podúloh je **právě jedna odpověď správná**.
  - Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v záznamovém archu podle obrázku.
- 4   **A**   **B**   **C**   **D**
- Pokud budete chtít svou odpověď opravit, pečlivě zabarvete původně zakřížkovaný čtvereček a zakřížkujte nový čtvereček. Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

4   **A**   **B**   **C**   **D**

Pokyny k úlohám bez nabídky odpovědi

- Odpověď **zapište čitelně** do vyznačených bílých polí. Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice. Při psaní **rozlišujte velká a malá písmena**.

12

- Pokud budete chtít tuto odpověď opravit, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole.
- Za chybu se považuje nesprávná (tj. i nadbytečná) nebo chybějící dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1–3

TEXT 1

(1) Láska je jako večernice plující černou oblohou Zavřete dveře na petlice! Zhasněte v domě všechny svíce a opevněte svoje těla vy kterým srdce zkameněla	(3) Láska je bolest z probuzení <u>a horké ruce hvězd</u> které ti sybou oknem do vězení květiny ze svatebních cest
(2) Láska je jako krásná loď která ztratila kapitána <u>námořníkům se třesou ruce</u> a bojí se co bude zrána	(4) Láska je jako večernice Plující černou oblohou Náš život hoří jako svíce a mrtví milovat nemohou

(V.Hrabě: *Variance na renesanční téma*)

1 bod

1 Které z následujících tvrzení o verších *podtržených* ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Personifikace se vyskytuje jak v druhé, tak ve třetí sloce.
- B) Personifikace se vyskytuje pouze v druhé sloce.
- C) Personifikace se vyskytuje pouze ve třetí sloce.
- D) Personifikace se nevyskytuje ani v druhé, ani ve třetí sloce.

1 bod

2 Které z následujících tvrzení výchozím textu je pravdivé?

- A) V první sloce autor přirovnává lásku k nebezpečnému vesmírnému tělesu a varuje před ní.
- B) V druhé sloce se láska přirovnává k situaci na potápějící se lodi.
- C) V třetí sloce autor vyjadřuje stesk vězňů po lásce.
- D) Ve čtvrté sloce autor vyjadřuje myšlenku, že láska je vyhrazena životu a těm, kteří žijí.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Slovo *zavřít* je v textu užito ve významu *někoho uvěznit, zatknout*.
- B) Slovo *ztratit* je v textu užito ve významu *přijít o něco / někoho*.
- C) Slovo *sybat* je v textu užito ve významu *vynášet peníze*.
- D) Slovo *hořet* je v textu užito ve významu *být pro něco nadšen*.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Díval se na něj tmavýma očima, které byly spolu s orlím nosem nejmórnějšími rysy jeho tváře.

1 bod

4 Které z následujících tvrzení o výchozím textu je pravdivé?

- A) V textu se nevyskytuje žádný nespisovný tvar slova.
- B) V textu je v nespisovném tvaru užito pouze slovo *tmavý*.
- C) V textu je v nespisovném tvaru užito slovo *rys*.
- D) V textu je v nespisovném tvaru užito jednak slovo *tmavý*, jednak slovo *oko*.

1 bod

5 Ve které z následujících možností není správně zapsána interpunkce?

- A) Naše učitelka měla smysl pro humor, nadhled a nekonečnou trpělivost.
- B) Všichni ostatní zaměstnanci odešli už před tři čtvrtě na šest, kromě uklízečky Vilmy.
- C) Auto jsme měli celý týden v servisu, a tak jsme jeli vlakem.
- D) Po ukončení náročného celodenního programu mezinárodní konference, jsme si s kolegyněmi zašly do nedaleké kavárny.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6

Už podruhé byl odsouzen za podvody, kterých se dopustil v podvojném účetnictví jednoho nejmenovaného podniku.

1 bod

6 Které z následujících tvrzení o čtyřech slovech podtržených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Každé z těchto slov obsahuje předponu pod-.
- B) Pouze slova *podvod* a *podvojný* obsahují předponu pod-.
- C) Pouze slova *podvod* a *podnik* obsahují předponu pod-.
- D) Pouze slova *podvojný* a *podruhé* obsahují předponu pod-.

---

max. 2 body

7 Vypište z každé z následujících vět (7.1 a 7.2) základní skladební dvojici.

7.1 Všechny původní pokoje v domě i obě nově zrekonstruované místnosti jsou moderně zařízené.

pokoje i místnosti jsou zařízené

7.2 Její skutečné úmysly byly paradoxně prozrazeny urputnou snahou nedat na sobě nic znát.

úmysly byly prozrazeny

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8–12

(1) Ze všech francouzských regionů je Bretaň bezpochyby nejsvrázdnější: Vlastní jazyk s keltskými kořeny i drsné podnebí jí vysloužily přezdívku „irská Francie“. Poloostrov, jehož členité pobřeží s ostrými útesy lemují třetina majáků v zemi, však nejvíc proslul (*****) megality.

Bretaň dnes zdobí přibližně šest tisíc menhirů a tisíc dolmenů, přičemž jde o hlavní důvod, proč se nejzápadnější výspa pevninské Francie těší takové turistické oblibě. Světovou proslulost si získaly především megalitické aleje u Carnacu: Ty nejpůvodnější pocházejí z 5. tisíciletí př. n. l., což je řadí k nejstarším dochovaným stavbám světa.

(2) S bezmála třemi tisícovkami památkově chráněných objektů představuje navíc Bretaň druhé nejvzácnější historické dědictví země galského kohouta hned po Paříži – mimo jiné proto, že si tamní krajina, od středověku protkaná bezpočtem kamenných hradů a panství, uchovala po staletí poměrně neměnný ráz. Dvě třetiny území pak tvoří zemědělská půda a produkce místních farmářů živí přibližně třicet procent Francie.

Vzpomínku na bohatou historii, která se nesla ve znamení keltské dominance, v sobě uchovává především bretonština. Původní řeč dnes sice ovládá asi jen dvě stě tisíc mluvčích, přičemž figuruje na seznamu ohrožených jazyků UNESCO, ale díky úsilí řady nadšenců je většina cedulí a nápisů v regionu dvojazyčná.

Národní identitu a hluboké náboženské založení potvrzují Bretaňci mimo jiné láskou k (xxxxx) tradicím. Vedle mnoha festivalů se zejména na venkově dodnes konají poutě na počest světců, tzv. pardony, jejichž kořeny sahají patrně do raně křesťanských dob.

(3) Mezinárodní jméno má potom bretaňská kuchyně, jejíž nedílnou součástí tvoří kromě slaných palačinek neboli galettes a jablečných ciderů především ryby a plody moře. Bretaňští rybáři jich z místních vod vyloví na čtvrt milionu tun ročně, a zajišťují tak polovinu francouzské produkce. Navíc moře poskytuje i další cennou surovinu, a sice sůl. Tradici ruční těžby z jílů v oblasti Guérande započali již Keltové a tamní krystalky prosluly coby nejzdravější – a také jedny z nejdražších – na světě.

(stoplusjednicka.cz)

max. 2 body

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
8.1 Bretaň je region ve Francii, který leží na členitém poloostrově.	☒	☐
8.2 Více památkově chráněných objektů než Bretaň má ve Francii jen Paříž.	☒	☐
8.3 Zemědělská půda v Bretani tvoří třicet procent zemědělské půdy Francie.	☐	☒
8.4 Všichni v Bretani ovládají kromě francouzštiny i bretonštinu.	☐	☒

max. 2 body

9

9.1 Napište náležitý spisovný tvar slova *kamenný*, který patří na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu.

kamennými

9.2 Napište náležitý spisovný tvar slova *přetrvávající*, který patří na druhé vynechané místo (xxxxx) ve výchozím textu.

(Po doplnění náležitých tvarů slov musí být příslušný větný celek gramaticky správný.)

přetrvávajícím

1 bod

10 Které z následujících tvrzení o třetí části výchozího textu je pravdivé?

- A) Jsou zde celkem tři souvětí, každé z nich se skládá ze dvou vět.
- B) Jsou zde celkem tři souvětí, jen dvě z nich se skládají ze dvou vět.
- C) Jsou zde celkem čtyři souvětí, každé z nich se skládá ze dvou vět.
- D) Jsou zde celkem čtyři souvětí, jen tři z nich se skládají ze dvou vět.

1 bod

11 Která z následujících informací ve výchozím textu je čtenářům předkládána jako domněnka?

- A) Informace, že poloostrov lemuje třetina majáků v zemi.
- B) Informace, že v Bretani se nachází okolo šesti tisíc menhirů.
- C) Informace, že produkce bretaňských farmářů živí zhruba třetinu Francie.
- D) Informace, že kořeny tzv. pardonů, bretaňských poutí, sahají až do raně křesťanských dob.

1 bod

12 Které z následujících tvrzení o dvou podstatných jménech podtržených ve druhé části výchozího textu je pravdivé?

- A) Tato podstatná jména jsou v textu užitá v různém pádě i různém čísle.
- B) Tato podstatná jména jsou v textu užitá ve stejném pádě a různém čísle.
- C) Tato podstatná jména jsou v textu užitá v různém pádě a ve stejném čísle.
- D) Tato podstatná jména jsou v textu užitá ve stejném pádě i ve stejném čísle.

1 bod

13 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje sloveso dokonavé?

- A) členité pobřeží s ostrými útesy lemuje třetina majáků v zemi
- B) Bretaň dnes zdobí přibližně šest tisíc menhirů
- C) náboženské založení potvrzují Bretaňci mimo jiné láskou k tradicím
- D) rybáři jich z místních vod vyloví na čtvrt milionu tun ročně

max. 2 body

14 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).

	A	N
14.1 Svými obchodními aktivitami se známý politik ocitl v domnělém střetu zájmů.	☒	☐
14.2 K nejznámějším specialitám francouzské kuchyně patří žabí stehýnka.	☐	☒
14.3 Bratrovy nespochybnitelné sportovní úspěchy dělaly radost celé rodině.	☐	☒
14.4 V tamějším výrobním závodě se věnovala pozornost bezpečnosti na pracovišti.	☒	☐

15 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly.

A) Bylo mi tak smutno, jak smutná se zdála lombardská krajina, která ubíhala za oknem. V kupé jelo několik aviatiků, kteří o mně neměli valné mínění.

B) Připadalo mi, že mám plandavé kalhoty. V Miláně jsem si koupil lístek do Stresy. Taky jsem si koupil nový klobouk.

C) Vystoupili v Gallarate a já byl rád, že jsem sám. Měl jsem noviny, ale nečetl jsem je, protože se mi nechtělo číst o válce. Hodlal jsem na válku zapomenout. Uzavřel jsem separátní mír. Bylo mi zatraceně osaměle a byl jsem rád, když vlak přijel do Stresy.

D) Ani pohledem o mě nezavadili a dávali najevo hluboké pohrdání civilistou mého věku. Necítil jsem se uražený. Za starých časů bych je byl nějak urazil a serval se s nimi.

E) V civilních šatech jsem se cítil jako na maškarním plese. Byl jsem dlouho v uniformě a teď mi scházel pocit, že mě šaty podpírají.

F) Simův klobouk jsem nosit nemohl, ale jeho šaty mi padly. Voněly tabákem, a jak jsem seděl v kupé a díval se z okna, měl jsem pocit, že nový klobouk je velice nový a šaty velice staré.

(E. Hemingway: Sbohem, armádo!)

15.1 _____ E

15.2 _____ B

15.3 _____ F

15.4 _____ A

15.5 _____ D

15.6 _____ C

max 2 body

16 Na každé vynechané místo (*****) v českých ustálených slovních spojeních doplňte příslušné podstatné jméno v náležitém tvaru.

16.1 Velkým tématem na letním táboře byly noční hry. Vyprávěly se o nich strašidelné historky, tradovalo se, jak jsou nebezpečné. Ukázalo se ale, že skutečnost je méně dramatická a že když se něčeho bojíme, vidíme to v mnohem temnějších barvách, než to ve skutečnosti je. Inu, strach má velké *****. oči

16.2 Ondra z počátku velmi oblíbený a získal si mnoho přátel. Každému něco slíbil, brzy se ale ukázalo, že rád slibuje věci, které nedokáže splnit. Zkrátka nasliboval doslova hory *****. doly

max. 3 body

17 Přiradte k jednotlivým souvětím (17.1–17.3) odpovídající tvrzení (A–E).

(Každou možnost z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

17.1 Řekla nám, že Carmen je její nejoblíbenější opera. _____ **B**

17.2 Divil se tomu každý, kdo tam toho dne přišel. _____ **E**

17.3 Do našeho kupé vešel tentýž muž, kterého jsme předtím zahlédli. _____ **D**

- A) V první větě souvětí je pouze jedno zájmeno, v druhé větě souvětí není žádné zájmeno.
- B) V první větě souvětí je pouze jedno zájmeno, v druhé větě souvětí je také pouze jedno zájmeno.
- C) V první větě souvětí je pouze jedno zájmeno, v druhé větě souvětí jsou celkem dvě zájmena.
- D) V první větě souvětí jsou celkem dvě zájmena, v druhé větě souvětí je pouze jedno zájmeno.
- E) V první větě souvětí jsou celkem tři zájmena, v druhé větě souvětí jsou celkem dvě zájmena.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Za neodolatelnou chutí čokolády stojí způsob, jakým se rozplývá v ústech a obaluje jazyk tukem. Přišli na to vědci z univerzity v anglickém Leedsu, podle kterých by jejich objev mohl posloužit k vytvoření zdravějšího, nízkotučného výrobku, který by byl stejně dobrý jako sladkost s vysokým obsahem tuku. Zjistili, že brzy po vložení čokolády do úst se jazyk obalí tukovou vrstvou na vnější vrstvě sladké pochoutky a dostaví se kýžený pocit. Výzkumníci navrhli, že podobné techniky by mohly být použity při navrhování zdravějších verzí jiných potravin, které se v ústech mění z pevného zkupeství na tekuté, jako je zmrzlina nebo sýr.

(www.irozhlas.cz, upraveno, kráceno)

max. 4 body

18 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Slova zapište bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užitá v textu. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.

způsob, rozplývá, obalí, skupenství

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 19–22

TEXT 1

(1) Čas ukrojil z pondělka čtyři hodiny a Pawel se opatrně drápe z postele, aby neprobudil Barboru. Potmě projde chodbou mezi kuchyní a ložnicí a zatřese Karlovi ramenem. „Je čas,“ řekne skoro šeptem, protože také obě **děvušky** chce nechat vyspat.

Karel se posadí a mžourá do tmy. Ještě si na brzké vstávání nezvykl, do práce začal chodit teprve nedávno, když dosáhl čtrnácti let. Naštěstí už stihl poznat, že jakmile si špláchne studenou vodu do tváře a něco pojí, ospalost ustoupí. A její zbytky rozchodí cestou na šachtu; půlhodinový ostrý špacír dokáže probudit každého.

Rukou zašmátrá po zvýšené pelesti postele, kde obvykle mívá přehozené oblečení, ale teď nahmatá jen dřevo.

Zmatenou chvíli vystřídá vzpomínka na sestru Fanku, která včera odpoledne prala na dvorku pracovní kalhoty a košile. Ve SPODKÁCH a naboso projde Karel středovou chodbičkou domku a zamíří na zadní zahradu, kde je mezi dvěma tlustými kůly natažená prádelní šňůra a na ní visí dvoje KALHOTY a dvě KOŠILE, navlhle včerejším praním a dnešní rosou.

(2) Začne se oblékat a napůl mokrá látka ho zastudí na kůži. Už se skoro začne zlobit, ale pak se rozhodne nebýt škarohlíd. Copak se správný chlap **durdí** kvůli troše chladu? Karel chce být správný chlap, tvrdý, pracovitý. Nesnesl by, kdyby se mu někdo smál, že je slaboch. Zatím na dřinu v šachtě tak docela nestačí, ale ví, že jestli se bude dost snažit, nepotrvá dlouho a taky mu narostou SVALY a zastane stejnou práci jako dospělí chlapi.

Nasouká na sebe vlhké kalhoty. Nejde to lehce, látka drhne o kůži. Když konečně utáhne tkaloun v pase, přehodí si přes ramena košili, sundá ze šňůry otcovo pracovní oblečení a vstoupí zpátky do tichého domu. Tatínek sedí ve spodkách a v podvlékačích haleně v čele kuchyňského stolu, usrkává meltu ze svého oblíbeného hrnku a přikusuje k ní chleba. Bradou Karlovi ukáže na vedlejší židli. Jez, za chvíli musíme jít, říká jeho pohled.

(K. Lednická: Šikmý kostel)

TEXT 2

Jako **jména pomnožná** označujeme podstatná jména, která mají pouze nebo převážně tvary množného čísla, přičemž svými tvary mohou označovat jak množství, tak jednotlivinu (např. záda, plavky, nůžky).

(ujc.avcr.cz)

max. 2 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

	A	N
19.1 V pondělí ve čtyři ráno vstávají Pawel a jeho syn Karel společně do práce.	☒	☐
19.2 Cesta pěšky na šachtu jim trvá okolo půl hodiny.	☒	☐
19.3 Ačkoliv je Karlovi teprve čtrnáct, zvládne stejnou práci jako dospělí chlapi.	☐	☒
19.4 Tatínek Karlovi hlasitě říká, aby rychle jedl, protože za chvíli musejí vyrazit.	☐	☒

1 bod

20 Která z následujících možností odpovídá stavbě souvětí podtrženého v TEXTU 1?

Stavbou souvětí je v této úloze myšleno pořadí vět v souvětí (VH = věta hlavní; VV = věta vedlejší) a v případě VV určení druhu této věty.

- A) VH, VV příslovečná podmínková, VV příslovečná předmětná
- B) VH, VV příslovečná způsobová, VV příslovečná účelová
- C) VH, VV předmětná, VV příslovečná příčinná
- D) VH, VV příslovečná podmínková, VH

1 bod

21 Které z následujících tvrzení o dvou slovech tučně vyznačených v TEXTU 1 je pravdivé?

(Význam slov posuzujte v kontextu výchozího textu.)

- A) Obě tato slova jsou citově zabarvená.
- B) Pouze slovo *děvušky* je citově zabarvené.
- C) Pouze slovo *durdit se* je citově zabarvené.
- D) Žádné z těchto slov není citově zabarvené.

max. 3 body

22 Vypište z první části TEXTU 1 tři podstatná jména rodu středního, které se skloňují podle vzoru stavení.

Slova запиšte bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užitá v textu. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

vstávání, oblečení, praním

1 bod

23 Které z následujících tvrzení o čtyřech slovech zapsaných velkými písmeny v TEXTU 1 je pravdivé?

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

- A) Na rozdíl od slov *spodky* a *svaly* jsou slova *košile* a *kalhoty* podstatná jména pomnožná.
- B) Na rozdíl od slov *kalhoty* a *spodky* jsou slova *košile* a *svaly* podstatná jméno pomnožná.
- C) Na rozdíl od slova *kalhoty* a *svaly* jsou slova *košile* a *spodky* podstatná jména pomnožná.
- D) Na rozdíl od slova *košile* a *svaly* jsou slova *kalhoty* a *spodky* podstatná jména pomnožná.

1 bod

24 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje přívlastek neshodný?

- A) půlhodinový ostrý špacír dokáže probudit každého
- B) mezi dvěma tlustými kůly natažená prádelní šňůra
- C) zatím na dřinu v šachtě tak docela nestačí
- D) bradou Karlovi ukáže na vedlejší židli

max. 2 body

25 Ke každé z následujících podúloh (25.1 a 25.2) napište současné spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.

(Současné slovo znamená slovo používané v dnešní době, nikoli zastaralé.)

25.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem HLEDĚT a skloňuje se podle vzoru MOŘE. hledišťě

25.2 Napište přídavné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem VODA a skloňuje se podle vzoru JARNÍ. vodní

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 26–28

(1) Jen zhruba čtvrt hodiny dělilo před 20 lety, 1. února 2003, raketoplán Columbia od přistání na Zemi. V důsledku poškození tepelného štítu, ke kterému došlo netušeně už během startu, se ale stroj ve výšce 63 kilometrů rozpadl. Nikdo ze sedmi členů posádky, pěti mužů a dvou žen ve věku 41 až 49 let, nehodu **nepřežil**. Byl mezi nimi i první izraelský astronaut Ilan Ramon, jenž měl s sebou kresbu Petra Ginze, pražského chlapce, který nepřežil holocaust.

(2) Osudný problém, který **zapříčinil** smrt celé sedmičlenné posádky, vznikl pouze 81,7 sekundy po startu této vědecké mise STS-107. Zhruba 1,2 kg vážící kus pěnové izolace z hlavní nádrže raketoplánu udeřil do levého křídla. Vyšetřovací komise později uvedla, že za zkázu Columbie mohlo byrokratické selhání. Tehdejší šéf NASA Sean O'Keefe přiznal, že šlo o „chybu v úsudku“. Technici přitom vedení upozorňovali, že při startu raketoplánu mohlo dojít k **uvolnění** izolační pěny z přídatné nádrže a k poškození levého křídla, které bylo s největší pravděpodobností příčinou havárie.

(novinky.cz)

max. 2 body

26 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
26.1 Raketoplán Columbia se rozpadl a zřítíl 1. 2. 2003 jen asi 15 minut před přistáním.	☒	☐
26.2 V raketoplánu bylo sedm členů posádky a izraelský astronaut Ilan Ramon.	☐	☒
26.3 Osudný problém vznikl krátce po startu a někteří technici na něj ihned upozornili.	☒	☐
26.4 Při startu bylo poškozeno levé křídlo, ze kterého se pak uvolnila izolační pěna.	☐	☒

1 bod

27 Kolik je v první části výchozího textu celkem souvětí?

- A) jedno
- B) dvě
- C) tři
- D) čtyři

1 bod

28 Které z následujících tvrzení o třech slovech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Každé z těchto slov obsahuje dvě předpony.
- B) Pouze slova **nepřežil** a **zapříčinil** obsahují dvě předpony.
- C) Pouze slova **nepřežil** a **uvolnění** obsahují dvě předpony.
- D) Pouze slova **zapříčinil** a **uvolnění** obsahují dvě předpony.

29 Které z následujících souvětí je zapsáno pravopisně správně?

- A) Ačkoliv tornádo trvalo poměrně krátce, stihlo městečko pořádně zpustošit: strhlo střechy a rozbilo okenní tabule.
- B) Ačkoliv tornádo trvalo poměrně krátce, stihlo městečko pořádně zpustošit: strhlo střechy a rozbilo okení tabule.
- C) Ačkoliv tornádo trvalo poměrně krátce, stihlo městečko pořádně spustošit: strhlo střechy a rozbilo okenní tabule.
- D) Ačkoliv tornádo trvalo poměrně krátce, stihlo městečko pořádně zpustošit: ztrhlo střechy a rozbilo okenní tabule.

max. 4 body

30 Přiřadte k jednotlivým textům (30.1–30.4) možnost (A–F), která daný text nejlépe vystihuje.

(Žádnou možnost z nabídky A–F nelze přiřadit vícekrát než jednou.)

- 30.1 Tyto elegantní boty na podzim a zimu jsou vybavené svrškem, který dokonale zapadá s pohodlnou podrážkou z vysoce jakostního materiálu, která zajišťuje každodenní pohodlí nošení. Kromě stylového vzhledu mají kotníkové boty s elastickým prvkem ještě jednu nespornou výhodu – velmi snadno a rychle se obouvají, protože se jedná o nazouvací boty. _____ C
- 30.2 „Víš co, Vašku, uděláme kšeft. Já už mám svou pistoli, já už jinou bouchačku nepotřebuju. Heleď: dej mně ty holínkové boty – a revolver bude tvůj.“ Boty jsou krásné, vlastně ještě docela nové, v těch se to bude nějak šlapat; bodejť by Ruda o ně nestál. _____ B
- 30.3 Víte, kdo navrhuje boty, které si denně obouváte? Může to být Eliška Horčíková (33), jedna z našich neúspěšnějších obuvních designerek. Stojí za populárními botami české značky PÁR, především ale pracuje v ikonické španělské obuvní firmě Camper. Právě tam tvoří inovativní obuv, na niž demonstruje, jak se bude její odvětví v následujících letech vyvíjet. _____ E
- 30.4 Dnes bude řeč o původu úsloví „Každý sám ví, kde ho bota tlačí“, z něhož je i kratší slovní spojení „víme, kde nás bota tlačí“. Nejprve ale pár slov o samotném slově bota. Jako skoro nic z toho, co nosíme na sobě, nemají ani boty jazykově český původ. Stejně jako slova košile, kabát, šála, sako, svetr či punčochy jsou i slova bota a boty cizí. Naši předkové výraz bota přejali někdy za Lucemburků, tedy počátkem 14. století, od Francouzů, kteří působili na pražském královském dvoře; francouzské botte znamenalo kožený střevec. _____ A
- A) Text je napsán v odborném stylu. Konkrétně se jedná o populárně-naučný text. Je určen širší veřejnosti, která se o daný problém zajímá, avšak není o ní poučena na profesionální úrovni.
- B) Jedná se o úryvek z uměleckého textu, konkrétně z beletrie. Úryvek nejspíše pochází z nějaké povídky či románu.
- C) Jedná se o marketingový text, který má čtenáře přimět k nákupu určitého výrobku. Text má manipulativní prvky, jeho smyslem je nalákat a přesvědčit čtenáře (zákazníka).
- D) Text je napsán v administrativním stylu, konkrétně se jedná o sdělení úřadu.
- E) Jedná se publicistický styl, konkrétně o úryvek z reportáže nebo z interview, které mají čtenáře seznámit s určitým prostředím nebo osobností.
- F) Jedná se o umělecký text, konkrétně o umělecký popis.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.